

РЕШЕНИЕ

№ 8685

гр. София, 05.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 86 състав, в публично заседание на 19.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златил Чолаков

при участието на секретаря Богданка Гешева, като разгледа дело номер **32** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на Х. Б. Р., [дата на раждане] гражданин на Република Л. с личен № [ЕГН], представляван от адв. Е. Х. - САК, срещу Отказ за издаване на виза, издаден от М. С., завеждащ "Консулска служба" в Посолството на Република България в Б., Ливанска република, с който на основание чл. 10, ал.1, т. 17 от ЗЧРБ е отказано издаване на виза за дългосрочно пребиваване, вид „Д“.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен, като издаден при допуснато съществено нарушение на административно-производствените правила и при несъответствие с материално-правни разпоредби, твърди се че административния акт е неправилен и необоснован. Според жалбоподателя, при кандидатстването за издаване на виза са представени всички необходими документи, но въпреки това издаването на такава е отказано. Изложени са доводи, че издаденият административен акт в този си вид засяга в значителна степен правото на образование на неговия адресат по смисъла на Протокол № 1, чл. 2 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи. В представени допълнително писмени бележки се цитира практика на АССГ по сходни дела. Претендира се съдът да постанови решение, с което да отмени оспорения отказ и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне, както и присъждането на разноски, за които е представен списък по чл. 80 от ГПК.

Ответникът Завеждащ консулска служба в Посолството на Република България в [населено място], Л., чрез МВНР, изпраща административната преписка в цялост, не се представлява на проведеното открито съдебно заседание.

Административен Съд С. – град, Първо отделение, 86-ти състав, след като взе предвид

наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Със заявление, подадено на 10.09.2025 г. Х. Б. Р., е кандидатствал за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени следните документи: национален паспорт, издаден от компетентните власти на Л.; застрахователна полица за медицински разходи, удостоверение, което сочи, че лицето е прието за студент за зимен семестър на учебната 2025/2026 г. в Медицински университет – С., както и удостоверение, че Х. Б. Р. е кандидат-студент за зимен семестър на учебната 2025/2026 г. (изх. № УД-352/22.08.2025 г.), извлечение от банкова сметка и свидетелство за съдимост.

Издаден е оспореният Отказ от 01.12.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ от М. С. завеждащ "Консулска служба" в Посолството на Република България в Б., Ливанска република. Като правно основание в отказа са посочени разпоредбите на чл.10, ал.1, т.17 от ЗЧРБ, а като фактическо такова – извършените проверки установяват, че апликанта не е преминал необходимите процедури за приемането му в университета и не е приет за студент през учебната 2025/2026 г.

По делото е получен отговор от ДАНС, в който се сочи, че съгласувателната процедура по заявлението на кандидата за виза е осъществена електронно и е налице положително становище за кандидата, тъй като той не представлява заплаха за националната сигурност.

В получено писмо от Дирекция „Миграция“ се сочи, че изразяват отрицателно становище, тъй като след извършена проверка е установено, че кандидата за виза не е преминал кандидатстудентски изпит и няма да бъде студент през учебната 2025/2026 г.

Административен Съд С. – град, Първо отделение, 86-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

Липсват данни по делото за връчване на оспорения отказ, но същият е издаден на 01.12.2025 г., а жалбата е подадена директно в АССГ на 12.12.2025 г., поради което съдът счита, че е подадена в срока по чл.149, ал.1 от АПК, от надлежна страна - адресат на индивидуалния административен акт и срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, следователно същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от М. С., завеждащ "Консулска служба" в Посолството на Република България в Б., Ливанска република, който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР със Заповед № 1 от 20.01.2025 г. на посланика ни в същото посолство въз основа на т.4 от Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи.

Съгласно чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр по образец, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва

основанието за отказа.

Съдът приема, че оспореният административен акт не е издаден в предвидената от закона форма, както и че е издаден в противоречие с материалноправните разпоредби. В него е посочено правното основание за издаването му (чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ), но не и конкретни фактически основания, относими към визираната законова разпоредба. Нормата на чл. 10, ал. 1 т. 17 от ЗЧРБ изисква детайлно мотивиране по смисъла на чл.59, ал.2, т.4 от АПК, въпреки че в текущия случай е налице едно изречение мотиви, в което се сочи, че лицето не е преминало необходимите процедури за приемането му в университета и не е приет за студент, не става ясно какви проверки са извършени точно и как е установен този факт. Не е посочено начина на доказване на липсата на статут на студент или кандидат-студент, още повече че към самото заявление са приложени официални документи с обвързваща доказателствена сила, които доказват тези статутни. Съответно кои са допълнително липсващите документи, които е следвало да бъдат представени в хода на адм. производство, за да се одобри заявлението за виза. Или в случай, че административния орган приема представените удостоверения от Министерството на образованието и науката и МУ-С. за недостоверни на каква база/доказателства стига до този извод.

Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза тип „D” е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на Върховния Административен Съд (решения по адм. д. № 12160/2018 г. и по адм. д. № 14248/2018 г., както и по-новите - решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение).

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл.146, т.2 от АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл.146, т.3 от АПК, доколкото пречатства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

Основанията за издаване на виза за дългосрочно пребиваване са регламентирани в чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, съгласно който виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България на едно от основанията, посочени в този закон.

Основанията за издаване на виза за дългосрочно пребиваване са изложени в цитираната по-горе разпоредба на ЗЧРБ, а документите, които следва да се приложат към заявлението за издаване на виза са изброени в чл. 13 и чл. 14 от Наредбата.

От събраните доказателства в текущото съдебно производство се установи, че основния спорен въпрос между страните е дали кандидата за виза ще бъде обучаван в Медицински университет – С. (МУ-С.) през учебната 2025/2026 г. Видно от представените отговори на Ректора на МУ-С. процедурата по записване на чуждестранни студенти в университета не включва редовен „кандидатстудентски изпит“, какъвто се твърди от административния орган, че не е преминал от Х. Р.. Вместо това кандидат-студентите се приемат директно без изпит в т.нар. подготвителен курс, който е с продължителност 9 месеца. Към кандидатите има определени изисквания, свързани с този курс, които те следва да изпълнят, за да продължат своето обучение в университета. Първото изискване е да посещават лекции и упражнения. Другите са свързани с успешното полагане на изпити по биология, химия и езиков курс. В настоящия съдебен процес от

отговора на Ректора на МУ-С., както и от свидетелските показания на брата на жалбоподателя се установи по несъмнен начин, че Х. Р. е приет в този подготвителен курс за зимния семестър за учебната 2025/2026 г. Същият факт е доказан безспорно и от представеното със заявлението за издаване на виза, удостоверение № 04-11-1585/20.08.2025 г. Всичко гореизложено обуславя извода, че кандидата за виза тип „Д“ вече е притежавал статут на приет студент за зимен семестър за учебната 2025/2026 г. към МУ-С. към момента на подаване на заявлението.

При така събраните доказателства, съдът намира, че административният орган не е обосновал (не е изложил точни и ясни мотиви) защо приема, че са налице предпоставките по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. Съгласно тези разпоредби, административният орган може да откаже издаването на дългосрочна виза, когато не се докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. След анализ на приложените към заявлението за издаване на виза доказателства е дължим извод, че в случая липсват конкретни фактически основания за издаване на акта, които да са относими към правните основания, послужили за постановяване на оспорения отказ, с което е нарушена императивната норма на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Не е налице извършване на фактически и правен анализ на представените от заявителя документи и липсва каквато и да е логическа обосновка на направените правни изводи, базирана на конкретни фактически данни. От постановения отказ не става ясно, защо и как административният орган оборва представените със заявлението удостоверения и не признава, че кандидата за виза тип „Д“ е записан като студент за зимния семестър на учебната 2025/2026 г. Отказът за издаване на виза представлява намеса в правото на образование на лицето, защитено в ЕКПЧ, тъй като същото не може да участва в учебния процес, за който е записан като така не би могъл да изпълни условията за продължаване на своето обучение, тъй като част от тях са да посещава редовно лекции и упражнения в МУ-С..

Съдебната практика по този вид спорове е непротиворечива и категорично изисква посочване в административния акт на конкретни фактически основания и данни за обсъждането на относимите към апликанта правнорелевантни факти и обстоятелства, поради които е постановен съответният отказ. Цитираните законови норми на чл. 10, ал. 1, т. 17 и от ЗЧРБ е общо и бланкетно формулирано. При постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визираните нормативни текстове, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя, а не такива по принцип. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Наредбата), в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа.

По изложените съображения съдът намира, че оспореният административен акт следва да бъде отменен, а преписката да се върне на административния орган за ново разглеждане на подаденото заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „Д“. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящето решение и при липса на други законови пречки да издаде искания административен акт.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК жалбоподателят има право на разноски, такива се претендират в общ размер на 55,11 евро, включват 5,11 евро държавна такса и 50 евро за назначен преводач.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, пр. 1, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен Съд С. – град, Първо отделение, 86-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. Б. Р., [дата на раждане] гражданин на Република Л. с личен № [ЕГН], представляван от адв. Е. Х. - САК, ОТКАЗ по заявление ,подадено на 10.09.2025г., за издаване на виза, издаден от М. С., завеждащ "Консулска служба" в Посолството

на Република България в Б., Ливанска република, с който на основание чл. 10, ал.1, т. 17 от ЗЧРБ е отказано издаване на виза за дългосрочно пребиваване, вид „Д“.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на Х. Б. Р., [дата на раждане] гражданин на Република Л. с личен № [ЕГН], представляван от адв. Е. Х. – САК сторените по делото съдебни разноски в общ размер на 55,11 евро.

ВРЪЩА делото като преписка на административния орган за ново разглеждане на заявление за издаване на виза, при съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

Съдия: